

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

**UNUTARNJI PLAN ZA POSTUPANJE UNUTAR OBJEKATA
PJ TERMINAL SOLIN, SKLADIŠTE SOLIN, INSTALACIJA 02
– VRANJIČKO BLATO U SLUČAJU VELIKE NESREĆE U
PRISUTNOSTI OPASNIH TVARI
- DODATAK IZVJEŠĆA O SIGURNOSTI**

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

Sadržaj

1 OPSEG I ODGOVORNOSTI.....	1
1.1 CILJ	1
1.2 PODRUČJE PRIMJENE.....	1
1.3 OVLAŠTENJA I ODGOVORNOSTI	1
1.3.1 <i>Ovlaštenja</i>	1
1.3.2 <i>Odgovornosti</i>	1
1.4 KLJUČNI POKAZATELJI USPJEŠNOSTI I KLJUČNE KONTROLE	1
2 OPIS POSTUPKA	2
2.1 PREGLED AKTIVNOSTI	2
2.1.1 <i>Ovlaštenje za pokretanje postupaka u slučaju nužde</i>	2
2.1.2 <i>Odgovornost za povezivanje i suradnju sa tijelom zaduženim za Vanjski plan</i>	2
2.1.3 <i>Predvidljivi događaji koji bi mogli uzrokovati veliku nesreću sa opisom sigurnosnih radnji, opreme i sredstava</i>	2
2.1.4 <i>Organizacija ograničavanja rizika za osobe na mjestu događaja</i>	11
2.1.5 <i>Organizacija ranog obavješćivanja tijela zaduženog za primjenu Vanjskog plana, vrsta informacija koju početno upozorenje treba sadržavati i organizacija dostavljena pobljih informacija kada postanu dostupne</i>	13
OPERATIVNI POSTUPAK IZVJEŠĆIVANJA/PRIJEMA OBAVIJESTI I AKTIVIRANJA SIRENE ZA UZBUNJIVANJE....	16
CILJ, OPĆA ZADUŽENJA I PRIMJENJIVOST	16
PRAVILNA UPOTREBA SIRENA ZA UZBUNJIVANJE ZBOG KRIZNIH SITUACIJA KOJE MOGU PRIVUĆI VELIKU POZORNOST JAVNOSTI I IMATI UTJECAJ NA KOMPANIJU I NEPOSREDNO SUSJEDSTVO, ODNOSNO PRIPREMA ZA MOGUĆU NESREĆU U SLUČAJU KOJE ĆE MOŽDA BITI POTREBNO POZVATI ČLANOVE LOKALNOG TIMA KRIZNOG MENADŽMENTA PJ TERMINAL SOLIN.....	16
OCJENA NESREĆE/ INCIDENTA.....	16
PROCEDURA POZIVANJA	16
BROJEVI TELEFONA	17
LOKACIJA VRANJIČKO BLATO, KREŠIMIROVA 37, VRANJIC.....	17
2.1.6 <i>Organizacija obučavanja osoblja za zadaće za koje su zaduženi te način koordinacije aktivnosti hitnih službi s interventnim postrojbama izvan lokacije događaja kada situacija to zahtijeva</i>	18
2.1.7 <i>Način koordinacije i način organizacije pružanja pomoći radi ublažavanja posljedica izvan mjesta događaja</i>	19
2.1.8 <i>Snage i sredstva za zaštitu i spašavanje te procjena njihovih operativnih mogućnosti i dostatnosti za zaštitu i spašavanje u slučajevima kada se posljedice akcidenta na postrojenju prošire izvan područja postrojenja operatera, s pregledom vlastitih snaga i sredstava za ostvarivanje Vanjskog plana</i>	20
3 VEZANI DOKUMENTI	23
4 POJMOVI I KRATICE	23
5 PRILOG 1. Opće upute za postupanje u slučaju nesreće s opasnim kemikalijama (Izvornik uputa: HRVATSKI ZAVOD ZA TOKSIKOLOGIJU I ANTIDOPING)	24

1 OPSEG I ODGOVORNOSTI

1.1 Cilj

Cilj ovog Unutarnjeg plana za PJ Terminal Solin, Skladište Solin, Instalacija 02 – Vranjičko Blato je utvrđivanje i planiranje svih potrebnih mjera i aktivnosti, te provođenja evakuacije i spašavanja na lokaciji u slučajevima izvanrednih događaja i velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, kao i odgovornosti za pokretanje postupaka u slučaju nužde i suradnju sa članovima lokalne i područne samouprave, kako bi se takve nesreće spriječile i ograničile njihove posljedice na ugroženo područje, radnike i okolno stanovništvo.

1.2 Područje primjene

Ovaj Unutarnji plan se primjenjuje u Sektoru logistike, Služba skladištenja, Organizacijska jedinica PJ Terminal Solin, Instalacija 02 - Vranjičko Blato za sve objekte unutar i izvan poslovnog objekta u slučaju proširenja posljedica nesreće pri kojima je ugroženo okolno stanovništvo.

1.3 Ovlaštenja i odgovornosti

1.3.1 Ovlaštenja

Direktor Službe skladištenja ovlašten je za donošenje, reviziju i povlačenje ovog Unutarnjeg plana na Lokaciji PJ Terminal Solin.

1.3.2 Odgovornosti

1.3.2.1 Izrada, nadzor provedbe i održavanje dokumenta

Direktor OR i ZZSO logistike odgovoran je za izradu, nadzor provedbe i održavanje dokumenta.

1.3.2.2 Provedba procesa

- (a) Direktor Službe skladištenja i Direktor OR i ZZSO logistike odgovoran je za nadziranje efikasnosti i provođenja obaveza definiranih ovim Unutarnjim planom
- (b) Rukovoditelj PJ Terminal Solin, koji je neposredni rukovoditelj na lokaciji, odgovoran je za provedbu odredbi ovog Unutarnjeg plana

1.4 Ključni pokazatelji uspješnosti i ključne kontrole

Analizom vježbi evakuacije i spašavanja, te vježbi Lokalnog tima kriznog menadžmenta PJ Terminal Solin utvrđuje se uvježbanost članova ekipe za evakuaciju i spašavanje kao i ostalih radnika koji su uključeni u izvođenje vježbi. Istovremeno, utvrđuju se i nedostaci kao ključni pokazatelji za pokretanje preventivnih radnji.

2 OPIS POSTUPKA

2.1 Pregled aktivnosti

Unutarnji plan je plan za postupanje unutar postrojenja koji donosi operater, a izrađuje ovlaštenik uz savjetovanje sa zaposlenim osobljem i važnim kooperantima čije se osoblje često nalazi na području postrojenja, kako bi upravljao rizicima i unutarnjim posljedicama iznenadnih događaja koje uključuju opasne tvari. Unutarnji plan uključuje postupke koji aktiviraju Vanjski plan.

Unutarnji plan je dužan izraditi operater za "Viši razred postrojenja" prema "Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari" N.N.44/14, 31/17.

2.1.1 Ovlaštenje za pokretanje postupaka u slučaju nužde

Ovlaštena osoba za pokretanje postupaka za slučaj nužde, kao i osoba zadužena za vođenje i koordiniranje akcije ublažavanja posljedica na mjestu velike nesreće je **Marko Muža, rukovoditelj PJ Terminal Solin**

2.1.2 Odgovornost za povezivanje i suradnju sa tijelom zaduženim za Vanjski plan

Ovlaštena osoba za povezivanje i suradnju s tijelom zaduženim za vanjski plan (Stožer zaštite i spašavanja Grada Solina) za slučaj nužde je **Marko Muža, rukovoditelj PJ Terminal Solin**.

Isti je u obvezi kao predstavnik pravne osobe dužan bez odgode obavijestiti nadležni ŽC 112 ukoliko utvrdi prijetnju za nastanak izvanrednog događaja, velike nesreće i/ili katastrofe.

2.1.3 Predvidljivi događaji koji bi mogli uzrokovati veliku nesreću sa opisom sigurnosnih radnji, opreme i sredstava

U "Izvješću o sigurnosti" detaljno su opisane analize najgorih mogućih slučajeva s proračunom zona ugroženosti, korištenjem licenciranog alata PHAST Ver. 7.1..

Prema proračunu, analiziran je scenarij:

- Nadzemni spremnik R14: postepena eskalacija izvanrednog događaja-stvaranjem pukotine od 100 mm pri čemu dolazi do istjecanja goriva u prostor tankvane, vjerojatnost Prema smjernicama PHAST-a najgori mogući slučajevi bili bi izlijevanje u okoliš cjelokupnog sadržaja iz spremnika, isparavanje, zapaljenje i eksplozija tako nastalog oblaka para.

Metoda procjenjuje stvaranje oblaka para i njegovu disperziju u metrima, granične koncentracije u ppm-a, jet-fire, širenje fronte toksičnog oblaka i opasnosti od kasne eksplozije, rani i kasni požar lokve.

Prema scenarijima iz Izvješća o sigurnosti najveću opasnost za okolno stanovništvo predstavlja scenarij katastrofalnog istjecanja čitave količine goriva iz spremnika R-14 (worst-case)

OPIS TEHNOLOŠKOG PROCESA

Osnovna funkcija instalacije Vranjičko Blato je doprema naftnih derivata u spremnike R12 - R16 tankerima iz RNR i inozemstva, skladištenje te otprema preko instalacije auto punilišta (otprema AC) i brodovima preko operativne obale - "Mala obala" na dalmatinske otoke i za opskrbu Skladišta Sustjepan.

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

Vrsta naftnih derivata koji se skladište u nadzemnim spremnicima :

a) Red. br.	Spremnik		Naziv štetne tvari	Kapacitet (tone)
	Oznaka	Volumen (m3)		
	R 12	10.000	Eurodizel BS FAME	8.400
	R 13	10.000	Eurodizel BS FAME	8.400
	R 14	10.000	Euro super 95	7.400
	R 15	5.000	Euro super 95	3.700
	R 16	5.000	Mlazno gorivo JET A-1	4.200

Ukupni kapacitet spremnika: 32.100 tona

Nakon pristajanja broda iskrcaj naftnih derivata se obavlja pomoću brodskih pumpi u spremnike Instalacije.

Režim ukrcaja je uvjetovan kapacitetima pumpi instaliranih na M/T i ograničavanjima protoka prema pojedinim gorivima.

Otprema naftnih derivata na lokaciju "Mala obala" se obavlja magistralnim cjevovodima iz svih spremnika osim iz spremnika R15.

Otprema naftnih derivata se obavlja pumpama smještenih u zapadnoj (112,113) i istočnoj (114,115,116) pumpanici.

Otprema naftnih derivata može se obaviti pomoću svih pumpi bez obzira na vrstu derivata i to zatvaranjem i otvaranjem blok armatura u pumpanicama. Ova mogućnost se koristi u slučaju kvara pojedine crpke.

Otprema roba obavlja se na punilište AC iz svih spremnika preko istih grupa crpki.

Punjenje autocisterni je pod nadzorom procesnih radnika odnosno kada su ispunjeni svi uvjeti ugrađeni u sustav može se obaviti punjenje.

Upravljanje sustavom manipulacije obavlja se daljinskim uključivanjem pumpi te po potrebi ručno dok se blok armature otvaraju i zatvaraju ručno.

Na svim spremnicima je ugrađeno bezkontaktno mjerenje visine roba (radarski sustav) kao i temperature sonde. Svi podaci se kontroliraju i nadziru u upravljačkoj sobi instalacije.

U PJ Terminal Solin ,Skladište Solin, Instalacija 02 - Vranjičko Blato organiziran je rad u tri smjene, osoblja fizičko-tehničke sigurnosti, profesionalne vatrogasne postrojbe i tehnološkog osoblja skladišta. Uvijek je u smjeni najmanje jedan radnik (Voditelj smjene u logistici-SP i/ili operater). Dužnost je smjenskog Voditelja smjene u logistici - SP (odnosno radnika koji ga zamjenjuje) da u skladu s ovim Planom izvrši predviđene postupke.

- Za svako dojavljenu iznenadno-akcidentnu situaciju odgovorni smjenski voditelj pokreće postupak mobilizacije i intervencije predviđen ovim Planom.

ovim Planom izvrši predviđene postupke.

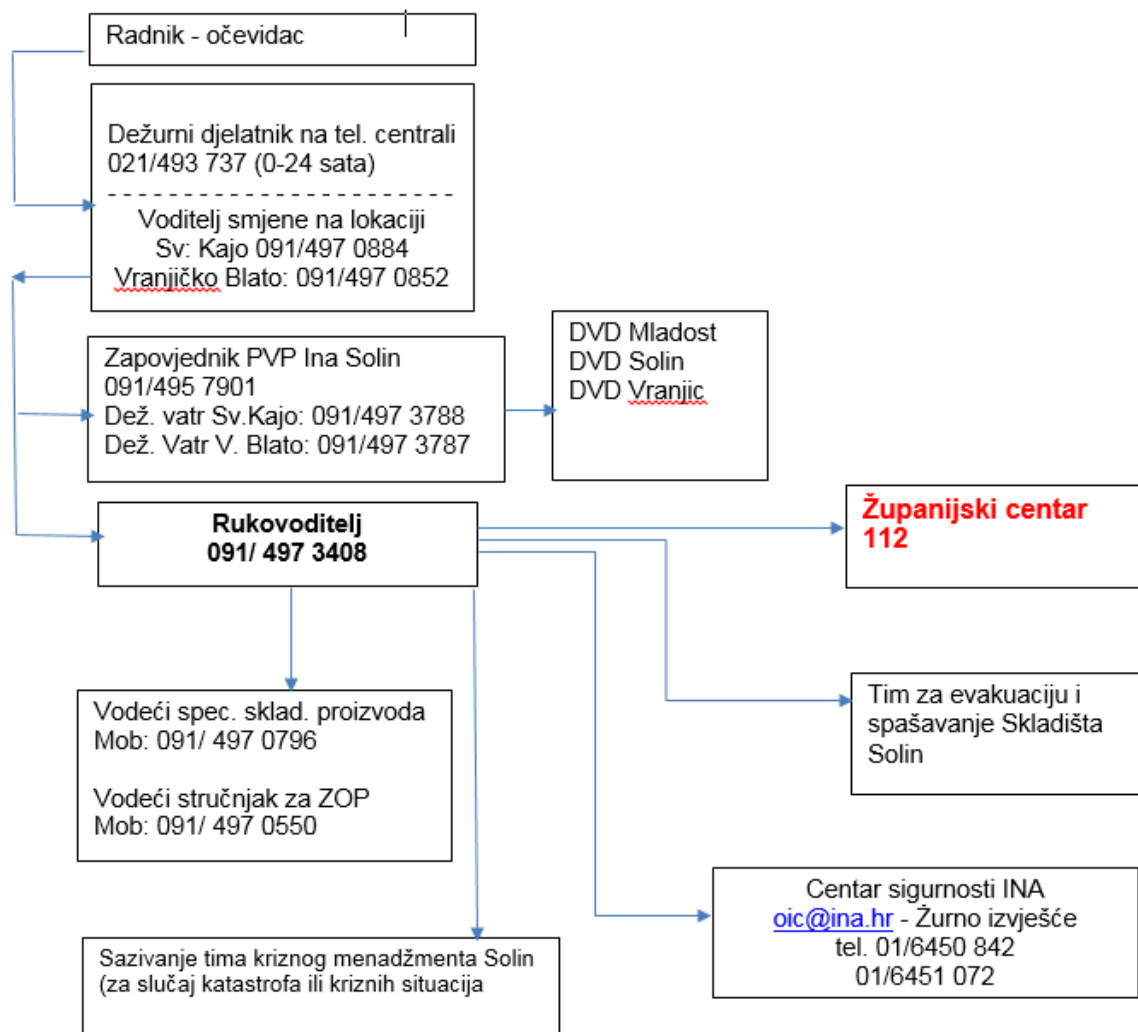
- Za svako dojavljenu iznenadno-akcidentnu situaciju odgovorni smjenski voditelj smjene pokreće postupak mobilizacije i intervencije predviđen ovim Planom.

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

- Smjenski radnik hitno obavještava voditelja smjene na lokaciji i dežurnog djelatnika na telefonskoj centrali.
  - Voditelj smjene obavještava zapovjednika PVP INA Solin i Rukovoditelja Terminala.
  - Do dolaska Rukovoditelja PJ Terminal Solin (ili osobe koja ga zamjenjuje), voditelj smjene će, u skladu s Planom, uz poštivanje osnovnih tehnoloških i sigurnosnih uputa, poduzeti tehnološke operacije za ograničavanje štete uslijed iznenadnog događaja.
- Voditelj smjene PVP INA Solin započinje sa radnjama na sanaciji incidenta.
- Nakon zaprimanja obavijesti, Rukovoditelj PJ Terminal Solin (odnosno osoba koja ga zamjenjuje) odmah dolazi u Skladište Solin te po potrebi mobilizira i ostalo osoblje Skladišta i obavještava Županijski centar za zaštitu i spašavanje 112.
  - Tim za evakuaciju i spašavanje Skladišta Solin organizira hitne radnje za smanjenje posljedica iznenadnog događaja uključivanjem potrebnog osoblja.
  - Svi radnici i osobe koje se u trenutku iznenadnog događaja zateknu u krugu moraju poštivati upute zapovjednika/voditelja smjene PVP INA Solin
  - Nakon interventnog smanjenja posljedica iznenadnog događaja sastaje se Lokalni tim kriznog menadžmenta i koordiniraju daljnje akcije i izvještavanje prema državnim institucijama.

Shema obavješćivanja na lokacijama Skladišta Solin:

2.1.3.1 Postupci u slučaju rušenja zgrade ili njezinog dijela

U slučaju rušenja zgrade ili njezinog dijela mora se odmah učiniti slijedeće:

- isključiti struju, vodu, i po mogućnosti zatvoriti ostale izvore energije,
Isključivanje električne energije obavlja Voditelj smjene ili bilo koji radnik koji se zatekne u blizini tipkala za nužni isklop. Tipkalo za nužni isklop se nalazi na ulazu u urede skladišnog osoblja.
- Akcije koje su niže navedene provodi tim za evakuaciju i spašavanje, a sukladno trenutnim potrebama na mjestu događaja.
- utvrditi kritična mjesta kojima je potrebno obratiti posebno pažnju,
- utvrditi mjesta odakle se javljaju zatrpani i ozlijeđeni,
- utvrditi dijelove zgrade koji bi se u toku spašavanja mogli srušiti, te poduzeti mjere da se otkloni opasnost od rušenja,
- oslobađanje zatrpanih obavlja se krajnje pažljivo, posebno kada se dopre u njihovu neposrednu blizinu,
- ozlijeđene se iznosi uz sve mjere opreza kako se ozlijede ne bi pogoršale.

Spašavanje, odnosno rušenje, vađenje, puzanje s ozlijeđenim zaposlenicima, može obavljati samo osoba koja je za to osposobljena odnosno član ili voditelj ekipe za evakuaciju i spašavanje.

2.1.3.2 Postupci u slučaju požara ili eksplozije

U slučaju pojave požara potrebno je učiniti slijedeće:

- odmah usporedno s ostalim radnjama spašavanja radnika, vatrogasci moraju pristupiti gašenju požara,
- isključiti ventilacijske, klima i druge uređaje, kojima se u ugroženu prostoriju mogu dovesti dim i toplina,
- prilikom napuštanja ugrožene prostorije zatvoriti prozore i vrata,
- otvoriti prozore i vrata na hodnicima i prostorijama kojima će se evakuirati zaposlenici, radi odvođenja dima, plinova i topline.
- u slučaju požara na rezervoarskom prostoru obaviti zatvaranje svih zasuna koji se nalaze na dolaznim cjevovodima da se spriječi dotok novih zapaljivih tvari. Uključiti sustav za hlađenje i gašenje rezervoara. U slučaju izlivanja goriva u prihvatne bazene spremnika, vatrogasci pristupaju nabacivanju sloja teške pjene na površinu izlivenog goriva. Time se eliminira mogućnost emisije para u okoliš. Slijedi provođenje taktike gašenja prema Planu zaštite od požara i tehnološke eksplozije i treninzima za različite situacije. Provesti taktiku gašenja prema Planu zaštite od požara i treninzima za različite situacije.
- Zatvaranje zasuna, u slučaju da nisu ugroženi vrši operativno osoblje Instalacije 02 (Voditelj smjene i operativni radnici u smjeni), a u slučaju da je ugrožen pristup ključnim zasunima, zatvaranje / otvaranje vrše profesionalni vatrogasci uz potrebnu zaštitu i uz nazočnost operativnog osoblja.
- postupci gašenja požara moraju biti prvenstveno usmjereni na spašavanje ugroženih osoba, a tek onda na konačno gašenje požara.

Odgovorni radnik za evakuaciju i spašavanje, Rukovoditelj PJ Terminal Solin u suradnji s odgovornom osobom za gašenje požara (zapovjednik PVP, profesionalni vatrogasci u smjeni), određuje prioritet spašavanja i gašenja, odnosno na koja mjesta će se koncentrirati sredstva za gašenje požara, da bi se u što kraćem vremenu evakuirali i spasili ugroženi.

2.1.3.2.1 Dodatni postupci u slučaju širenja toksičnog oblaka

- prekrivanje izlivenog goriva pjenom kako bi se spriječilo daljnje širenje oblaka para

2.1.3.2.2. Dodatni postupci u slučaju onečišćenja okoliša

- postavljanje plutajućih brana u slučaju onečišćenja voda
- sanacija okoliša od strane ovlaštene tvrtke

2.1.3.3 Sigurnosna oprema

Sigurnosna oprema koja je ugrađena na Instalacija 02 – Vranjičko Blato je slijedeća:

- hidrantska mreža, (izgrađena je u obliku petlje s nadzemnim hidrantima i to 18 hidranata za vodu i 14 hidranata za otopinu (pjenilo-voda) u svrhu proizvodnje pjene s izlazima 2 x Ø 75 i 1 x Ø110)
- sustav za uzbunjivanje (ručni javljači požara razmješteni po lokaciji i koji su spojeni s sirenom smještenoj u vatrogasnom crpnom postrojenju u kojem je osigurano 24 satno dežurstvo)
- sustav za hlađenje punilišta auto cisterni (spray instalacija),
- mobilna sredstva za gašenje požara (prijenosni vatrogasni aparati S-9 i S-50)
- stabilni sustavi za hlađenje i gašenje spremnika
- dežurno vatrogasno kemijsko vozilo.

Svih pet spremnika koji su ugrađeni na ovoj lokaciji imaju ugrađen sustav za hlađenje krovova (osim spremnika R-12 i R-13) i plašteva spremnika u slučaju požara (mlaznice za raspršenu vodu), sustav za gašenje požara (zračne komore za pripremu pjene za gašenje)

- sustav za hlađenje i gašenje na auto punilištu se zasniva na polijevanju raspršenom vodom odgovarajućeg intenziteta odnosno l/m²/s.
- oko spremnika su izrađeni prihvatni bazeni (tankvane) koji u slučaju prolijevanja mogu prihvatiti cjelokupni sadržaj spremnika.
- radarski sustavi za izmjeru razine goriva su ugrađeni na svim spremnicima kao i temperature sonde raspoređene po vertikalni plašta spremnika. Svi podaci se prate na monitorima upravnog objekta.
- automatski je zapriječeno započinjanje manipulacije na auto punilištu u slučaju da ,prije početka ukrcaja, auto cisterna nije pravilno priključena na sustav za izjednačavanje potencijala.

Upravljanje sustavom manipulacije obavlja se daljinskim uključivanjem pumpi te po potrebi ručno dok se blok armature otvaraju i zatvaraju ručno.

2.1.3.4 Raspoloživa sredstva

Na raspolaganju su slijedeća osobna zaštitna sredstva:

- zaštitne kacige
- zaštitne rukavice
- ručno sredstvo za rasvjetu u sigurnosnoj (Ex) izvedbi
- instrumente za mjerenje zapaljivih i eksplozivnih koncentracija
- zaštitna naprava za disanje prema HRN EN 136 s filterom prema normi HRN EN14387

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

- odjeća za zaštitu od tekućih kemikalija prema EN 14605:2005
- zaštitna odjeća za vatrogasce prema EN 469:2005/AC:2006
- za zaštitu dišnih putova: Kod visokih koncentracija para obvezno nositi zaštitnu masku za cijelo lice (HRN EN 136) s filtrom tipa „A“ (HRN EN 14387). U slučaju požara samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom i stlačenim zrakom (HRN EN 137)
- zaštitu očiju: Zaštitne naočale s bočnim štitnicima (HRN EN 166)
- cipele s gumenim đonom ili gumene čizme,
- osobni paketić prve pomoći
- spasilačko uže dužine 3,5-5,0 m

Od opreme i alata moraju na raspolaganju imati slijedeće:

- škare za sječenje građevinske armature
- sjekira
- lopate
- krampove
- nosila

Za potrebe početnog gašenja požara na raspolaganju su aparati za početno gašenje požara (vatrogasni aparati su smješteni po lokaciji i to: 13 kom S-9, 6 kom S -6, 1 kom S-50 i 3 kom 5kg CO₂)

Za lokaciju - **Instalacija 02 Vranjičko Blato** ustrojena je profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu – INA Solin sa slijedećim raspoloživim resursima, ne računajući zapovjednika VP INA Solin::

Smjena	Vatrogasci u smjeni na lokaciji	Ugovoreni profesionalni vatrogasci 0 - 24 (DVD Solin, Mladost, Vranjic)
I	5	9
II	3	9
III	3	9
IV	3	9

Po potrebi, a po pozivu zapovjednika smjene INA VP Solin angažira se:

- DVD Vranjic (1km / 3 min)
- DVD Solin (3 km / 6 min)
- DVD Mladost Kaštel Sućurac (7 km / 9 min)

koji sukladno potrebi uključuju vlastitu tehniku i opremu.

Do dolaska navedenih ugovornih vatrogasnih snaga dio smjene PVP INA Solin na samoj lokaciji započinje s intervencijom odmah, a odnosi se na pokretanje stabilnih sustava za zaštitu od požara i pripremom za uključivanje ugovorenih snaga.

Sukladno planu vatrogasnih vježbi u VP Solin, redovno se održavaju vježbe pojedinih scenarija intervencije, vatrogasci na lokaciji, tehnološko osoblje i ugovorene vatrogasne postrojbe.

DVD Solin, DVD Vranjic i DVD Mladost imaju potpisane ugovore s INA d.d. te u svakom trenutku imaju na raspolaganju odgovarajuća vatrogasna vozila s posadom za potrebe Skladišta Solin u slučaju poziva 0 – 24 sata, sve dane u godini.

Karakteristike vatrogasnih vozila koja su na raspolaganju za intervenciju:

► **PVP INA Solin :**

KOMBINIRANO VATROGASNO VOZILO–MERCEDES – ROSENBAUER / IM METAL 3344

- Volumni protok centrifugalne pumpe: 3000 l/min. (8 bara); 400 l/min (40 bara)
- Kapacitet spremnika za vodu: 7800 l vode
- Kapacitet spremnika za pjeno: 1000 l pjeno
- Volumni protok bacača voda/pjena na krovu: 2500 l/min. (kod 8 bara) (elektro upravljiv)
- Vitlo za brzu navalu: 60 m.
- Godina proizvodnje: 2004.

KOMBINIRANO VATROGASNO VOZILO TAM 190

- Kapacitet spremnika za vodu: 1000 l vode.
- Kapacitet spremnika za pjeno: 2000 l pjeno.
- Kapacitet spremnika za ABC prah : 1000kg
- Volumni protok bacača voda/pjena na krovu: 2000 l/min. (10 bar)

TEHNIČKO VOZILO –MERCEDES SPRINTER.

- Kapacitet spremnika za vodu: 500 l vode.
- Kapacitet spremnika za pjeno: 50 l pjeno.
- Hidraulični alat
- Agregat za struju : 7,5 KW, rasvjetni stup, ručni alati
- Pumpa za vodu visoki tlak, 100 bar
- Vitlo za brzu navalu: 60 m

VATROGASNA AUTOCISTERNA MAN

- Kapaciteta 10.000 litara 3% vatrogasnog pjeno
- Opremljena krovim bacačem voda / pjeno kapaciteta 2400 lit/min
- S mogućnošću paralelnog opskrbljivanja polustabilnog sustava za gašenje 3-postotnom otopinom

Vozila koja se odmah uključuju u intervenciju temeljem važećih ugovora su:

► **DVD Solin:**

- Navalno vatrogasno vozilo,4000 l vode,500 l pjeno, monitor voda/pjena 1600 l
- Auto cisterna 6500 l vode, pumpa 16/8
- Kemijско vozilo,8000 l vode,1000 l pjeno, bacač voda/pjena 2400 l
- Navalno vatrogasno vozilo, 2500 l vode, 400 l pjeno, CAFS, oprema za spašavanje

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

► **DVD Vranjic:**

- Kemijsko vozilo ,3000 l vode,2500 l pjenila s monitorom 2400 l /10 bara
- Navalno vozilo ,4000 l vode i 500 l pjenila s monitorom 1600 l /10 bara

► **DVD Mladost**

- Kombinirano vatrogasno vozilo TAM 260 T 26 s 10 000 l vode, te 800 l pjenila, opremljeno s krovnim bacačem kapaciteta 3000 l / 10 bar
- Vatrogasna cisterna MAN – 12000 l vode

Području postrojenja najbliža je JVP Split kao vanjski resurs koji raspolaže slijedećom tehnikom:

► **JVP Split:**

Marka i tip vozila	Vrsta vozila	Količina vode (L)	Količina pjenila (L)	Kapacitet pumpe		
				srednji tlak	visoki tlak	CAFS
TAM 130 T 11	KV	4000	400	16/8		
MERCEDES ATEGO	NV	2800	400			
MERCEDES 190	NV	2400	300	16/8		
MERCEDES UNIMOG	NV	1800		8/8		
MERCEDES ATEGO	NV	2800	400			
MERCEDES 170	NV	2400	300	16/8		
MAN TLF-8/20-T	TV	2000	200	16/8		
FAP 1620 - 836	AC	6000		16/8		
BRAMACH 1	VŠ	1700			250/40	
BRAMACH 2	VŠ	1700			250/40	
TAM 260 T 26 B	KVP	8000	800	24/8		
TAM 260 T 22	KVP	3000	5000	24/10		
MERCEDES TLF 2700	NV	2700	300			X
MERCEDES TLF 3800	NV	3800	200			
MERCEDES TLF 2700	NV	2700	300			X
MERCEDES TLF 3800	NV	3800	200			

U upravnoj zgradi lokacije i u vatrogasnoj crpnoj stanici postoje ormarići opskrbljeni sanitetskim materijalom i sredstvima za pružanje prve pomoći.

Ormarić se mora stalno održavati u urednom stanju i popunjen prema propisu. Ormarić za prvu pomoć mora biti smješten na lako pristupačnom mjestu i obilježen na vanjskoj strani znakom Crvenog križa uz navedene slijedeće podatke:

- adresa najbližeg Doma zdravlja i telefonski broj najbliže zdravstvene ustanove
- imena osoba osposobljenih za pružanje prve pomoći.

2.1.4 Organizacija ograničavanja rizika za osobe na mjestu događaja

Rukovoditelj PJ Terminal Solin, koji je ujedno i osposobljeni radnik za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem radnika, u fazi priprema za evakuaciju i spašavanje u slučaju izvanrednih događaja dužan je učiniti slijedeće:

- izdati naređenja za evakuaciju, usmjerivši radnike na točno određeni put i na određeno mjesto za okupljanje i to tako da naređenja budu jasna, kratka i odlučna,
- ozlijeđenim radnicima pružiti prvu pomoć
- okupiti te provjeriti da li su svi zaposlenici napustili svoja radna mjesta,
- poduzeti mjere da se suzbije panika, upoznati radnike s pojavom iznenadnog događaja i to bez uzbuđivanja i straha.

Osposobljeni radnik za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem nakon provedene evakuacije dužan je učiniti slijedeće:

- poduzeti mjere za sprječavanje daljnjih iznenadnih događaja,
- spriječiti svako samovoljno ponašanje pojedinih radnika,
- pomagati drugim odgovornim osobama u akciji evakuacije i spašavanja, odnosno pružanju prve pomoći te gašenju požara,
- odgovorni radnik za evakuaciju i spašavanje, odnosno njegov zamjenik moraju utvrditi na licu mjesta mjere koje treba poduzeti da se spase zaposlenici koji se nisu mogli evakuirati nakon nastupa iznenadnog događaja.

U svrhu utvrđivanja mjera koje treba poduzeti da se spase zaposlenici koji se nisu mogli evakuirati nakon nastupa iznenadnog događaja, odgovorni radnik savjetuje se po mogućnosti i prema prilikama sa drugim osobama odgovornim i osposobljenim za evakuaciju i spašavanje, odnosno sklanjanje radnika i pučanstva.

U slučaju da se nisu mogli evakuirati svi ugroženi potrebno je učiniti slijedeće:

- izvidjeti mjesta gdje se nalaze neevakuirani radnici i kakva im opasnost prijeti,
- utvrditi broj neevakuiranih ljudi,
- izvidjeti prohodnost pojedinih hodnika, prolaza i slično,
- noću omogućiti osvjetljenost kako ugroženih objekata i prostorija tako i njihove okoline,
- utvrditi raspoloživu opremu potrebnu za spašavanje radnika te istu odmah dostaviti na najpovoljnije mjesto.

Zaposlenici osposobljeni u korištenju pojedine opreme za spašavanje dužni su odmah pristupiti pripremi opreme te spašavanju ugroženih.

Osobe koje se nisu na vrijeme mogle evakuirati dužne su se pridržavati slijedećih uputa:

- onemogućiti stvaranje panike u svojoj sredini,
- pridržavati se dobivenih uputa od odgovorne osobe za evakuaciju i spašavanje,
- prema mogućnosti povući se u sigurnije prostorije pri tom ocjenjujući stupanj opasnosti pojedinih prostorija,
- poduzimati mjere zaštite od novih iznenadnih pojava, zatvoriti energetske izvore, upotrijebiti raspoložive uređaje za gašenje požara i poduzeti druge mjere samozaštite,
- upozoriti spasioce, dozivanjem ili na drugi način o svim važnim podacima kao npr. o prostorijama u kojima se nalaze, o broju neevakuiranih radnika, o nailazećim opasnostima, o eventualnim prolazima do ugroženih prostorija i sl.

2.1.4.1 Način upozoravanja i postupci nakon upozorenja

Od opreme i uređaja za kontrolu, upozoravanje i uzbunjivanje na postrojenju su ugrađeni:

- sustav za uzbunjivanje koji se sastoji od tipkala sustava za uzbunjivanje čijim se uključivanjem najprije uključuje predalarmna sirena u objektu vatrogasnog postrojenja koja alarmira dežurnog vatrogasca koji u slučaju potrebe uključuje veliku sirenu za uzbunjivanje nakon provjere signala.

Uspostavljen je sustav uzbunjivanja građana u svojoj okolini koji je uključen u jedinstveni sustav uzbunjivanja u RH. Uspostavljeno je daljinsko upravljanje i nadzor nad sirenom putem centralnog uređaja za upravljanje sirenama kao i daljinsko upravljanje sirenama iz nadležnog Županijskog centra 112.

GSM broj je 091 497 3188.

Požarna opasnost se javlja jednoličnim tonom i to u ukupnom trajanju od 90 sekundi i to s dvije pauze, svaka od po 15 sekundi.

Opasnost od drugih elementarnih nepogoda, javlja se kombinacijom jednoličnih i „zavijajućih“ tonova i to u ukupnom trajanju od 60 sekundi. Jednoličan ton u trajanju od 20 sekundi je na početku i na kraju "zavijanja".

Sustav radio i telefonskih veza za pozivanje svih sudionika koji sudjeluju na gašenju požara.

Vlastita PVP INA Solin raspolaže sa dovoljnim brojem prijenosnih radio uređaja za vođenje vatrogasne intervencije na građevinama i otvorenom prostoru lokacije Vranjičko Blato.

Pozivi za pomoć vatrogasaca koji su stacionirani na lokaciji Sv.Kajo obavlja se radio vezom. Zapovjednik određuje minimum vatrogasaca koji moraju ostati u toj lokaciji, a ostali se priključuju kao pomoć smještenim na lokaciji Vranjičko Blato.

Od opreme i uređaja za kontrolu, upozoravanje i uzbunjivanje na postrojenju su ugrađeni:

- sustav za uzbunjivanje koji se sastoji od tipkala sustava za uzbunjivanje čijim se uključivanjem najprije uključuje predalarmna sirena u objektu vatrogasnog postrojenja koja alarmira dežurnog vatrogasca koji uključuje veliku sirenu za uzbunjivanje nakon provjere signala.

- sustav ima mogućnost direktnog uključivanja sirene putem tipkala sustava za uzbunjivanje prebacivanjem sklopke u vatrogasnom crpnom postrojenju.

Uspostavljen je sustav uzbunjivanja građana u svojoj okolini koji je uključen u jedinstveni sustav uzbunjivanja u RH. Uspostavljeno je daljinsko upravljanje i nadzor nad sirenom putem centralnog uređaja za upravljanje sirenama kao i daljinsko upravljanje sirenama iz nadležnog Županijskog centra 112.

GSM broj je 091 497 3188.

Požarna opasnost se javlja jednoličnim tonom i to u ukupnom trajanju od 90 sekundi i to s dvije pauze, svaka od po 15 sekundi.

Opasnost od drugih elementarnih nepogoda, javlja se kombinacijom jednoličnih i „zavijajućih“ tonova i to u ukupnom trajanju od 60 sekundi. Jednoličan ton u trajanju od 20 sekundi je na početku i na kraju "zavijanja".

PVP INA Solin raspolaže dovoljnim brojem prijenosnih radio uređaja za vođenje vatrogasne intervencije na građevinama i otvorenom prostoru lokacije Vranjičko Blato. Radio uređaji rade također, osim na radnim kanalima INE i na vatrogasnim frekvencijama što je važno u kriznim situacijama.

Pozivi za pomoć vatrogasaca koji su stacionirani na lokaciji Sv.Kajo se obavlja radio vezom. Zapovjednik određuje minimum vatrogasaca koji moraju ostati na toj lokaciji, a ostali se priključuju kao pomoć vatrogascima smještenim na lokaciji Vranjičko Blato.

2.1.5 Organizacija ranog obavješćivanja tijela zaduženog za primjenu Vanjskog plana, vrsta informacija koju početno upozorenje treba sadržavati i organizacija dostavljana pobližih informacija kada postanu dostupne

Voditelj Lokalnog tima kriznog menadžmenta (rukovoditelj PJ Terminal Solin) u suglasnosti s ostalim članovima tima o iznenadnom događaju obavještava Županijski centar 112 i istovremeno obavještava Lokalni tim kriznog menadžmenta.

Tim kriznog menadžmenta INA, d.d. je formira Lokalni tim kriznog menadžmenta PJ Terminal Solin s ciljem pripreme za moguću nesreću i postupanja u slučaju kriznih situacija i katastrofa. Dužnosti Lokalnog tima uključuju uvođenje, izvršenje i praćenje mjera usmjerenih na eliminaciju i smanjenje štete, informiranje javnosti, nadležnih tijela i medija te koordinaciju s Timom kriznog menadžmenta INA d.d. koji se aktivira u slučaju velikih nesreća, kriznih situacija ili katastrofa.

Obavješćavanje i komuniciranje s predstavnicima javnog informiranja i medija o iznenadnom zagađenju, velikoj nesreći i poduzetim postupcima obavlja se putem (ili po ovlaštenju) člana tima zaduženog za komunikaciju s javnošću, temeljem dogovora s timom kriznog menadžmenta.

U slučaju nesreće koja aktivira Lokalni tim kriznog menadžmenta sastat će se stalni članovi tima:

	Ime i prezime	Funkcija – područje odgovornosti	Mobilni telefon
1.	Marko Muža	Voditelj TKM	091 497 3408
2.	Josip Kljaković-Gašpić	Zamjenik/pomoćnik voditelja TKM	091 497 0796
3.	Ivona Blaić	Administrativna podrška	091 497 2621
4.	Lucijana Biloš	Ekspert za ZZSO	091 497 2193

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

5.	Živko Trogrlić	Glavni regionalni voditelj sigurnosti II	091 497 0656
6.	Antonia Finderle	Vodeći specijalist za pravne poslove I	091 497 3036
7.	Zvonimir Žaja	Dir. Službe upravljanja rizicima	091 497 1959
8.	Leo Petričić	Dir. Službe upravljanja infrastrukturom i aplikacijama	098 413 077

Voditelj tima održava kontakt s menadžmentom poslovne funkcije i savjetuje se prilikom donošenja odluka koje nisu u njegovoj nadležnosti. Odgovornost za trenutnu komunikaciju između mjesta poslovanja koja su pod izravnim utjecajem nesreće ili mjesta nesreće te Tima kriznog menadžmenta INA, d.d. nosi zamjenik voditelja tima.

Uzbunjeni stalni članovi lokalnog tima kriznog menadžmenta sastaju se u Centru kriznog menadžmenta koji je uspostavljen u Solinu, Draškovićeve 3 u prizemlju upravne zgrade Sv.Kajo, salon "Salona".

Organizacija lokalnog tima kriznog menadžmenta je fleksibilna i prilagodit će se pojedinačnim slučajevima budući da stalni članovi uvijek mogu uključiti članove na čekanju i stručnjake u predmetnim područjima ukoliko su potrebni.

Lokalni tim djeluje nakon što su se provele početne mjere za smanjivanje posljedica velike nesreće i dužan je započeti sa radom u što kraćem vremenu. Tim kriznog menadžmenta saziva voditelj LTKM PJ Terminal Solin Marko Muža.

U slučaju nesreće zbog kojeg se poziva Tim kriznog menadžmenta INA, d.d., Plan kriznog menadžmenta INA, d.d. stupa na snagu.

Plan se aktivira pozivom Lokalnog tima kriznog menadžmenta PJ Terminal Solin. Lokalni tim odlučuje od slučaja do slučaja o naravi, intenzitetu i trajanju mjera koje je potrebno poduzeti. Okvir mjera koje će se poduzeti određen je u opisu poslova u Planu kriznog menadžmenta PJ Terminal Solin. Pojedinačne dužnosti moguće je dodatno delegirati.

Obavješćavanje i prijem priopćenja Županijskog centra 112 Split obavlja se na slijedeći način:

I.

Za slanje/prijem priopćenja Županijskog centra 112 Split određeni se:

Ime i prezime	Funkcija	Adresa	Telefon
Marko Muža	Rukovoditelj PJTerminal Solin	Put Smokovika 49, 21000 Split	091 / 497 3408
Zlatko Knez (zamjena)	Vodeći specijalist procesa skladištenja proizvoda	Fra Luje Maruna 1, 21210 Split	091 / 497 0856

II.

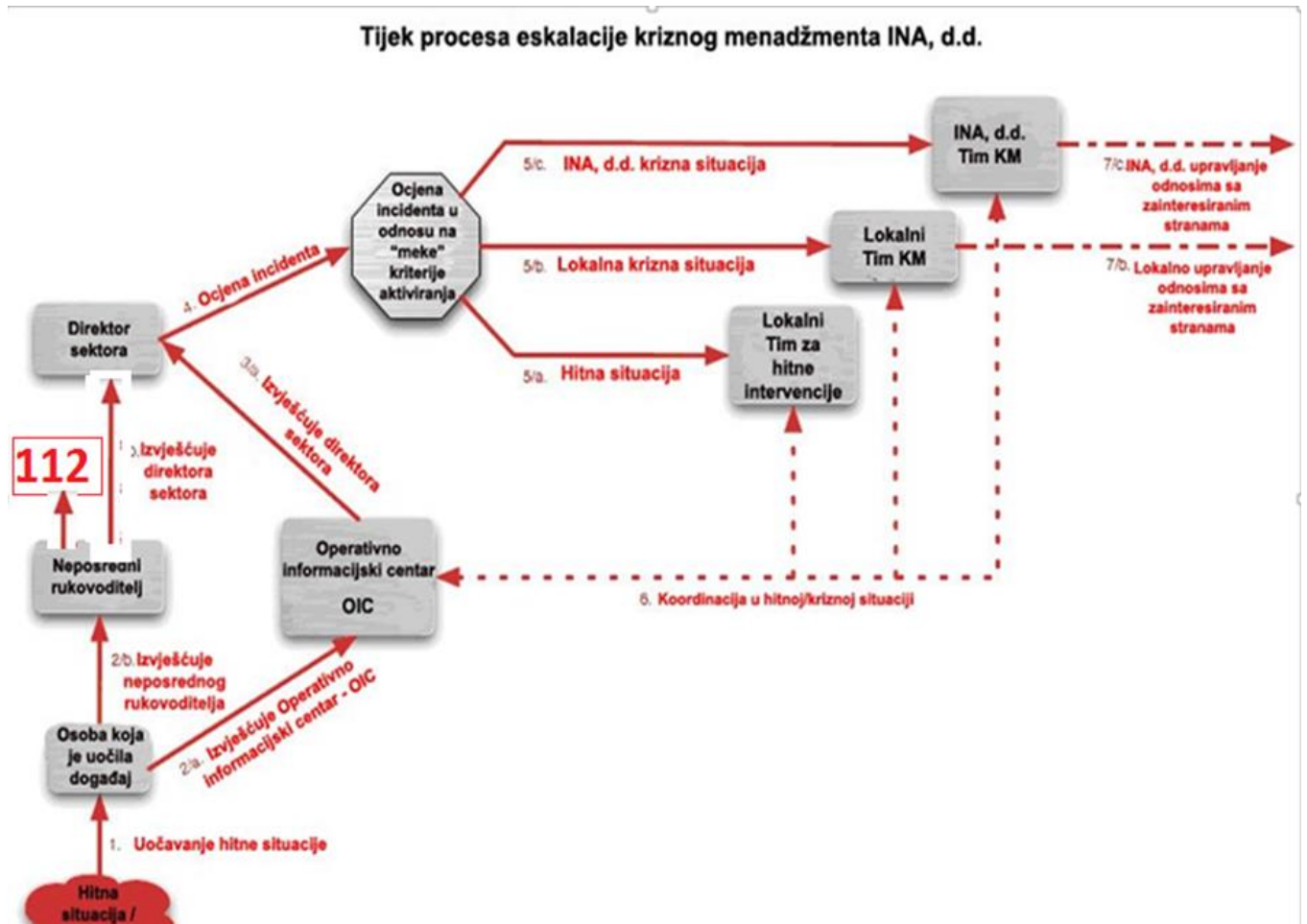
Dostavlja se priopćenje prema Županijskom centru 112 o vrstama opasnosti i mjerama koje su poduzete i koje se planiraju poduzeti unutar Lokacije Instalacije 02 – Vranjičko Blato. Prekid opasnosti prenijet će se neprekidnim zvukom od 60 sekundi.

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin, Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

Prema Pravilniku o sigurnosti INA oznake SEC1_INA1, izdanje 00 od 17.01.2013 izrađena je shema izvješćivanja o incidentima/događajima.

U dokumentu PJ Terminal Solin – Plan kriznog menadžmenta opisan je proces eskalacije kriznog menadžmenta za lokaciju.

U hitnim ili kriznim situacijama i uvjetima povećane ugroženosti mora se izvijestiti Centar sigurnosti ili Operativno-informacijski centar (koji djeluje kao dio jedinstvenog sustava uzbunjivanja u Republici Hrvatskoj DUZS sukladno Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva NN 69/16 gdje je INA d.d. prepoznata kao pravna osoba koja se bavi djelatnosti koja može ugroziti zdravlje ljudi i okoliš).

2.1.5.1 Vrsta informacije koju početno upozorenje treba sadržavati

Temeljem Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (N.N.,br: 44/2014, 31/17), operater postrojenja dužan je dati javnosti i medijima slijedeće informacije:

- Ime ili tvrtka operatera te puna adresa i naziv područja postrojenja.
- Informacije kojima operater potvrđuje da područje postrojenja podliježe obvezama propisanim Uredbom o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, te da je nadležnim tijelima javne vlasti dostavljena Obavijest o prisutnosti opasnih tvari,
- Pojednostavljena objašnjenja aktivnosti koje se odvijaju unutar područja postrojenja.
- Nazivi (uključujući i tradicionalne nazive) ili u slučaju opasnih tvari obuhvaćenih dijelom 1. Priloga I.A, odnosno Prilogom I.B Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, naziv kategorije ili razvrstavanja opasnosti opasnih tvari u području postrojenja koji bi mogli izazvati veliku nesreću te opis njihovih osnovnih opasnih svojstava.
- Opće informacije o načinu upozoravanja javnosti na području utjecaja, u slučaju potrebe; dostatne informacije o primjerenom ponašanju u slučaju velike nesreće ili naznaka mjesta gdje se tim informacijama može pristupiti elektronički.

Naknadne informacije o tijeku nastale situacije članovima lokalne i područne samouprave te medijima dostavlja član Tima kriznog menadžmenta zadužen za korporativne komunikacije.

Operativni postupak izvješćivanja/prijema obavijesti i aktiviranja sirene za uzbunjivanje

Ovaj Standardni operativni postupak za upotrebu sirena za uzbunjivanje u PJ Terminal Solin na lokaciji Sveti Kajo i Vranjičko Blato mora uvijek biti primjenjiv i dostupan u ažuriranom obliku svim relevantnim osobama.

Valjanost plana i cjelovitost sadržaja plana obavezno se provjeravaju svaka tri mjeseca.

Osoba odgovorna za Standardni operativni postupak je Rukovoditelj PJ Terminal Solin

Cilj, opća zaduženja i primjenjivost

Pravilna upotreba sirena za uzbunjivanje zbog kriznih situacija koje mogu privući veliku pozornost javnosti i imati utjecaj na kompaniju i neposredno susjedstvo, odnosno priprema za moguću nesreću u slučaju koje će možda biti potrebno pozvati članove lokalnog tima kriznog menadžmenta PJ Terminal Solin.

Kriteriji za upotrebu sirena za uzbunjivanje

Glavni kriterij prepoznavanja kriznih situacija je stvaranje nepredvidivih posljedica koje proizlaze iz sljedećih aktivnosti:

- aktivnosti INA, d.d.
- djelovanje treće strane u ime INA, d.d.
- aktivnosti izvana

Ocjena nesreće/ incidenta

Voditelji smjena odnosno profesionalni vatrogasci ocjenjuju ozbiljnost nesreće/incidenta ukoliko postoji znatna opasnost od incidenta osobama/ okolišu/ javnosti i privatnom vlasništvu postupaju prema proceduri pozivanja.

Procedura pozivanja

1. Nesreća/ incident

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

2. Ocjena i prepoznavanje ozbiljnosti situacije
3. Dojava događaja DUZS (112) i neposrednim rukovodiocima
4. DUZS ima mogućnost daljinskog upravljanja sirenama na lokacijama Sv.Kajo i Vranjičko Blato
5. DUZS prije stavljanja sirene u funkciju provjerava istinitost, opravdanost i izvor dojave na brojeve telefona navedene u donjoj tablici.

Brojevi telefona

Lokacija Vranjičko Blato, Krešimirova 37, Vranjic

IME I PREZIME	FUNKCIJA	TEL	GSM
<i>TELEFONSKI BROJEVI NA LOKACIJI 0-24</i>			
	Voditelj smjene		091 497 0852
	Dežurni vatrogasac		091 497 3787
	Dežurni zaštitar		091 497 0718
<i>OSTALI VAŽNIJI TELEFONSKI BROJEVI</i>			
Marko Muža	Rukovoditelj PJ Terminal Solin		091 497 3408
Marko Radanović	Zapovjednik VP INA Solin		091 497 5842
Zdenko Burnač	Vodeći stručnjak za ZOP		091 497 0550

III.

Nakon prijema priopćenja Županijskog centra 112 i provođenja mjera na lokaciji, za davanje obavijesti Županijskom centru 112 o poduzetim radnjama određuje se:

Ime i prezime	Funkcija	Adresa	Telefon
Živko Trogrlić	Stručnjak za regionalnu sigurnost	Žeževica-N.b.b. 21250 Žeževica	091 / 497 0656

IV.

Sve nastale promjene koje se odnose na određivanje osoba za prijem/davanje priopćenja, redovito će se dostavljati u Županijski centar 112 :

Tel: 112

Tel: 021/ 353 800

Fax: 021/ 260 258

adresa: Moliških hrvata 1, Split

Sredstva raspoloživa za komunikaciju, obavještanje i uzbunjivanje u Instalaciji 02 – Vranjičko Blato prema vanjskim sudionicima su:

- vanjski telefoni,
- mobilni telefoni,

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

- telefaks
- internet,
- radio veza

Telefonski brojevi javnih službi s područja PJ Terminal Solin

NAZIV	TELEFON
Županijski centar za zaštitu i spašavanje Split	112
JVP Split	193
MUP, PP Solin	192 021 210 092
Hitna medicinska služba	194

2.1.5.2 Organizacija dostavljanja pobližih informacija kada postanu dostupne

Nakon provođenja mjera na Lokaciji PJ Terminal Solin, Skladište Solin za davanje obavijesti Županijskom centru 112 Split o poduzetim radnjama određuje se: Živko Trogrlić iz Službe Sigurnosti, INA.

2.1.6 Organizacija obučavanja osoblja za zadaće za koje su zaduženi te način koordinacije aktivnosti hitnih službi s interventnim postrojbama izvan lokacije događaja kada situacija to zahtijeva

Osposobljavanje radnika PJ Terminal Solin, Skladište Solin obavljeno prvi puta prilikom stupanja u radni odnos prema Pravilniku o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom, a zatim se kontinuirano obavljaju vježbe evakuacije i spašavanja.

Uspostavljen je Tim za evakuaciju i spašavanje. Članovi Tima za evakuaciju i spašavanje mogu biti samo zaposlenici za koje se zdravstvenim pregledom od strane specijalista medicine rada utvrdi njihova sposobnost.

OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA ZA EVAKUACIJU I SPAŠAVANJE			
Red.br.	Ime i prezime	Funkcija	Lokacija
1.	Marko Muža	Voditelj ekipe za evakuaciju i spašavanje Solin	PJ terminal Solin Vranjičko Blato
2.	Toni Blažević	Zamjenik voditelja ekipe za evakuaciju i spašavanje.	PJ terminal Solin Vranjičko Blato
3.	Joško Botić	član	Zapovjednik smjene PVP INA Solin
4.	Tonći Plazonić	član	vatrogasac Vranjičko Blato
5.	Željko Roso	član	vatrogasac Vranjičko Blato
6.	Ante Kapetanović	član	vatrogasac Vranjičko Blato
7.	Ivica Grubišić	član	vatrogasac Vranjičko Blato
8.	Marinko Milišić	član	vatrogasac Vranjičko Blato

Za sve radnike Skladišta Solin, Instalacije 02 – Vranjičko Blato je potrebno najmanje jedan put u godini organizirati i provesti praktičnu vježbu evakuacije i spašavanja.

Svaki radnik je dužan u slučaju nastanka potrebe za evakuaciju i spašavanje ponašati se prema utvrđenoj organizaciji evakuacije i spašavanja i prema nalogima radnika zaduženog za provođenje evakuacije i spašavanja.

Osobama osposobljenim i određenim za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem mora se staviti na raspolaganje oprema, vozila i sredstva određena ovim Planom.

Na temelju izrađene "Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija" te kriterija za razvrstavanje građevina u kategorije ugroženosti od požara, Skladište Solin, Instalacija 02 je razvrstano u **la** kategoriju, a danas je osigurano vatrogasno dežurstvo u smjenama s vatrogasnim vozilom kako je već navedeno (5+3+3) s tim da je također stalno osigurano dežurstvo 9 vatrogasaca s tri kemijska vozila od 0 do 24.00 h raspoređenih u tri dobrovoljna vatrogasna društva .

Profesionalni vatrogasci opskrbljeni su potrebnom opremom i sredstvima koja omogućuju uspješno obavljanje vatrogasne djelatnosti u odnosu na značajke prostora.

JVP Split se nalazi na udaljenosti od 5 km, te se procjenjuje da bi njihova vatrogasna intervencija uslijedila u vremenu od 7 min. DVD Vranjic se nalazi na udaljenosti 1,3 km (3 min), DVD Solin na udaljenosti 3,7 km (6 min) i DVD Mladost na udaljenosti 7 km (9 min). PVP INA Solin odmah započinje s intervencijom.

2.1.7 Način koordinacije i način organizacije pružanja pomoći radi ublažavanja posljedica izvan mjesta događaja

Na lokaciji PJ Terminal Solin nije moguće organizirati pružanje pomoći izvan granica postrojenja.

U slučaju potrebe za pružanjem pomoći izvan granica postrojenja u dogovoru s odgovornom osobom i na temelju procjene za potrebom korištenja sredstava i opreme mogu se ustupiti sva raspoloživa sredstva za uklanjanje posljedica akcidenta i drugih kriznih situacija.

Pružanje prve pomoći u slučaju manje nesreće s opasnim kemikalijama iz ovog Izvješća o sigurnosti:

- nakon udisanja: Osobu izvesti na svježi zrak i staviti u polu ležeći položaj, smirivati je. Ako je potrebno, dati umjetno disanje i/ili primijeniti masažu srca i odmah potražiti liječničku pomoć. U slučaju pojave glavobolje, vrtoglavice, mučnine i trajnih tegoba zatražiti savjet liječnika. U slučaju nesvjestice prebaciti ozlijeđenu osobu odmah u bolnicu, u bočnom položaju, pazeci na prohodnost dišnih putova.
- nakon dodira s kožom: Svući natopljenu odjeću i obuću, a mjesta dodira isprati temeljito vodom i sapunom barem 15 - 20 minuta. U slučaju pojave crvenila potražiti savjet liječnika.
- nakon dodira s očima: Čistim rukama razmaknuti kapke i ispirati tekućom vodom barem 15 - 20 minuta. U slučaju pojave jakog crvenila, pečenja ili suženja potražiti pomoć okulista.
- nakon gutanja: Ne izazivati povraćanje! Isprati usta vodom i ispljunuti. Staviti unesrećenu osobu u polu ležeći položaj i prevesti u bolnicu.

- Napomena za osobu koja pruža prvu pomoć/ liječnika: Prilikom prebacivanja unesrećene osobe u bolnicu treba sa sobom ponijeti uputu o medicinskoj skrbi za otrovanje lako hlapivim otapalima. Pokazati naljepnicu s ambalaže ili STL.

Ormarići za pružanje prve pomoći - dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja:

U upravnoj zgradi lokacije i u vatrogasnoj crpnoj stanici postoje ormarići opskrbljeni sanitetskim materijalom i sredstvima za pružanje prve pomoći.

Ormarić se održava u urednom stanju i popunjen je prema propisu. Ormarić za prvu pomoć je smješten na lako pristupačnom mjestu i obilježen na vanjskoj strani znakom Crvenog križa uz navedene slijedeće podatke:

- adresa najbližeg Doma zdravlja i telefonski broj najbliže zdravstvene ustanove
- imena osoba osposobljenih za pružanje prve pomoći.

2.1.8 Snage i sredstva za zaštitu i spašavanje te procjena njihovih operativnih mogućnosti i dostatnosti za zaštitu i spašavanje u slučajevima kada se posljedice akcidenta na postrojenju prošire izvan područja postrojenja operatera, s pregledom vlastitih snaga i sredstava za ostvarivanje Vanjskog plana.

SNAGE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE	
Postojeći kapaciteti i snage redovnih službi i pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovne djelatnosti, drugih operativnih snaga zaštite i spašavanja, snaga civilne zaštite, fizičkih osoba i sveukupno raspoloživih materijalnih resursa koji se mogu angažirati na sprječavanju nastanka i otklanjanju posljedica katastrofe i velike nesreće, na području za koje se Procjena izrađuje i donosi.	
Snage unutar tvrtke	<ul style="list-style-type: none"> - radnici su osposobljeni i opremljeni za početno gašenje požara . - radnici su osposobljeni za rukovanje s zapaljivim tekućinama. - izvršena su osposobljavanja za siguran rad u lučkim postrojenjima - imenovan je PFSO luke Terminal INA Solin. - Na lokaciji Instalacije 02 Vranjičko Blato je organizirana Profesionalna vatrogasna postrojba – INA Solin koja s intervencijom započinje odmah i koja radi u smjenama kako slijedi: I smjena pet vatrogasaca, II i III smjena po tri vatrogasca. U I smjeni rade još zapovjednik i zamjenik zapovjednika vatrogasne postrojbe. Na lokaciji je u stanju pripravnost jedno kemijsko vatrogasno vozilo

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

	<p>Mercedeses – Rosenbauer i autocisterna za prijevoz pjenila. U slučaju potrebe moguće je angažirati kombinirano vatrogasno vozilo i tehničko vozilo iz Instalacije 01- Sv.Kajo .</p> <p>Po ugovoru: DVD Vranjic se nalazi na udaljenosti 1,3 km (3 min), DVD Solin na udaljenosti 3,7 km (6 min) i DVD Mladost na udaljenosti 7 km (9 min). PVP INA Solin odmah započinje s intervencijom.</p> <p>DVD Solin, DVD Vranjic i DVD Mladost imaju potpisane ugovore s INA d.d. te u svakom trenutku imaju na raspolaganju kemijsko vozilo s posadom za potrebe Skladišta Solin u slučaju poziva.</p> <p>-Instalacija 02 raspolaže opremom kojom bi mogla sudjelovati u zaštiti i spašavanju navedenom u točki 2.1.3.4.</p>
<p>Potrebne snage za zaštitu i spašavanje, ovisno o katastrofi i velikoj nesreći, sa strukturom i veličinom potrebnih operativnih snaga, drugih ljudskih i organizacijskih resursa te materijalnih resursa za zaštitu i spašavanje.</p>	
<p>Snage lokalne zajednice (Grad Solin)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer zaštite i spašavanja Grada Solina -12 članova - Zapovjedništvo Civilne zaštite grada Solina - 12 članova - Povjerenici i zamjenici povjerenika civilne zaštite - 16 članova - Postrojba opće namjene civilne zaštite - 43 člana - Postrojba specijalističke namjene civilne zaštite- tim za spašavanje iz ruševina - Postrojba specijalističke namjene civilne zaštite- tim za zaštitu i spašavanje iz vode - Hitna medicinska pomoć-ispostava Solin - Dom zdravlja SDŽ-ispostava Solin - HGSS Stanica Split - Gradsko društvo Crvenog križa Solin - 6 radnika, 30 stalnih volontera,1 interventni tim,3 vozila, gliser - Vlastiti komunalni pogon Solin - 37 radnika, 5 vozila - Mehanizacija tvrtki sa područja Grada Solina - Udruga građana koje se bave zaštitom i spašavanjem na području Grada Solina - 117 članova - Policijska postaja Solin - HEP Split - Hrvatske vode - 6 stručnih radnika - Vodoprivreda Split -dio od ukupno 50 radnika i dio mehanizacije i opreme od 11 bagera,1 buldožer,4 kamiona,7 vozila transportera nosivosti do 1 t,5 damper vozila,7 motornih pila.
<p>Županijske snage</p>	<p>Podaci dobiveni iz Procjene ugroženosti stanovništva, kulturnih i materijalnih dobara i okoliša za Splitsko dalmatinsku županiju kao službenog dokumenta SDŽ:</p> <p>Operativne snage</p> <p>Stožer zaštite i spašavanja Splitsko - dalmatinske županije čine 23 člana.</p> <p>Člankom 9. Zakona o zaštiti i spašavanju propisano je da operativnim snagama zaštite i spašavanja na razini županije rukovodi i koordinira župan, uz stručnu potporu stožera zaštite i spašavanja županije.</p>

	<p>Civilna zaštita Zapovjedništvo civilne zaštite Splitsko-dalmatinske županije Za zapovijedanje snagama i sredstvima civilne zaštite u slučaju neposredne prijetnje, katastrofe i velike nesreće na području Splitsko-dalmatinske županije imenovano je Zapovjedništvo civilne zaštite Splitsko-dalmatinske županije koje broji sedamnaest (17) članova. Postrojbe civilne zaštite Splitsko-dalmatinske Županije Postrojbe civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osnivaju se odlukom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na razini županije – postrojbe specijalističke namjene, - na razini gradova - postrojbe specijalističke i opće namjene, - na razini općina – postrojbe opće namjene. <p>Župan Splitsko-dalmatinske županije je donio Odluku o osnivanju postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Splitsko-dalmatinske županije. Ovom Odlukom uređuje se osnivanje, sastav, veličina i popuna postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Splitsko-dalmatinske županije (u daljnjem tekstu: Specijalističke postrojbe). Navedenom Odlukom osnovane su slijedeće Specijalističke postrojbe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Specijalistička postrojba civilne zaštite Splitsko-dalmatinske županije za spašavanje iz ruševina (R): -tim srednje kategorije za spašavanje iz ruševina s 30 pripadnika i 3 potražna psa. 2. Specijalistička postrojba civilne zaštite Splitsko-dalmatinske županije za zaštitu i spašavanje iz vode (SV): -tim za zaštitu i spašavanje iz vode s 36 pripadnika 3. Specijalistička postrojba civilne zaštite Splitsko-dalmatinske županije za radiološku, kemijsku, biološku i nuklearnu zaštitu (RKBN): -tim za radiološku, kemijsku, biološku i nuklearnu zaštitu s 29 pripadnika 4. Specijalistička postrojba civilne zaštite Splitsko-dalmatinske županije za logistiku (LOG): -tim za logistiku s 99 pripadnika <p>Obzirom da navedene postrojbe nisu do kraja ustrojene, nisu obučene i adekvatno opremljene, ni uvježbane, potrebno je napomenuti da se radi o kapacitetima koji su izuzetno niske spremnosti. JVP Split - 116 vatrogasaca i 32 vozila i imaju organizirano 24 satno dežurstvo je pod ingerencijom Grada Splita.</p>
Ostale snage	<p>Sustav zaštite i spašavanja u Republici Hrvatskoj kompleksan je i po sastavu i po spremnosti sudionika za reagiranje u katastrofama i velikim nesrećama.</p> <p>Obzirom na konceptualno načelo korištenja sveukupno raspoloživih</p>

	<p>resursa, čine ga preventiva, fizičke i pravne osobe, izvršna i predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, središnja tijela državne uprave i operativne snage zaštite i spašavanja.</p> <p>Stožeri zaštite i spašavanja osnivaju se u općinama, gradovima, županijama i na razini Republike Hrvatske kao stručna tijela namijenjena pružanju potpore načelnicima općina, gradonačelnicima, županima i ravnatelju Državne uprave za zaštitu i spašavanje u postupcima rukovođenja i usklađivanja djelovanja operativnih snaga zaštite i spašavanja u katastrofama i velikim nesrećama.</p>
--	--

3 VEZANI DOKUMENTI

Oznaka	Naziv dokumenta
NN 82/15	Zakon o sustavu civilne zaštite
NN 71/14;118/14;154/14	Zakon o zaštiti na radu
NN 92/10	Zakon o zaštiti od požara
NN 80/13; 78/15	Zakon o zaštiti okoliša
NN 44/14, 31/17	Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari
NN 30/14; 67/14	Pravilnik o metodologiji za izradu procjene ugroženosti i planova zaštite i spašavanja

4 POJMOVI I KRATICE

»Opasna tvar« je tvar, smjesa ili pripravak iz popisa u Prilogu I.A dijelu 2., odnosno iz popisa u Prilogu I.B Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, ili ispunjava uvjete iz popisa u Prilogu I.A dijelu 1. ove Uredbe, te je prisutna kao sirovina, proizvod, nusproizvod, ostatak ili međuproizvod uključujući i tvari za koje se može opravdano pretpostaviti da će nastati u slučaju nesreće, a koje mogu imati štetne posljedice za zdravlje ljudi, materijalna dobra i okoliš.

»Operater« je pravna ili fizička osoba koja upravlja ili posjeduje neko područje postrojenja ili postrojenje ili ima odlučujuću ekonomsku ulogu u tehničkom upravljanju područjem postrojenja.

»Postrojenje« je tehnička jedinica unutar područja postrojenja u kojem se proizvode, koriste, skladište ili rukuje sa opasnim tvarima, uključujući centre za gospodarenje otpadom. Postrojenje uključuje svu opremu, strukture, cijevi, strojeve, alate, privatne željezničke kolosijeke, dokove, pristaništa postrojenja za ukrcaj i iskrcaj tereta, gatove, skladišta i slične objekte, plutajuće ili ne, potrebne za rad postrojenja.

»Unutarnji plan« je plan za postupanje unutar postrojenja koji donosi operater, a izrađuje ovlaštenik uz savjetovanje sa zaposlenim osobljem i važnim kooperantima čije se osoblje često nalazi na području postrojenja, kako bi upravljao rizicima i unutarnjim posljedicama iznenadnih događaja koje uključuju opasne tvari. Unutarnji plan uključuje postupke koji aktiviraju Vanjski plan.

»Vanjski plan« je plan kojeg donosi Izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari, u roku od godine dana od dana primitka odluke Državne uprave o obvezi izrade vanjskog plana za postrojenje ili industrijsku zonu..

Unutarnji plan za postupanje unutar objekata PJ Terminal Solin,
Instalacija 02 – Vranjičko Blato u slučaju velike nesreće u prisutnosti
opasnih tvari - Dodatak Izvješća o sigurnosti

»Viši razred postrojenja« označava područje postrojenja kod kojeg su opasne tvari prisutne u količinama jednakim ili iznad graničnih količina navedenih u popisima u Prilogu I.A, dijelovima 1. i 2. u stupcu 3., odnosno iz popisa u Prilogu I.B stupcu 3. Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari.

PRILOG 1. Opće upute za postupanje u slučaju nesreće s opasnim kemikalijama (Izvornik uputa: HRVATSKI ZAVOD ZA TOKSIKOLOGIJU I ANTIDOPING)

PONAŠANJE U SLUČAJU NESREĆE S OPASNIM KEMIKALIJAMA

1. Prvo upotrijebiti sva sredstva osobne zaštite.
2. Ne ulazite u onečišćeno područje ako niste sigurni da ste zaštićeni od djelovanja opasnih kemikalija.
3. Procijenite da li je važnije spašavanje unesrećenih ili sprječavanje daljnjeg povećanja opsega nesreće.
4. Zapamtite da je najvažnija dobra uvježbanost ako želite učinkovito obaviti spašavanje ozlijeđenih/otrovanih.
5. Strogo se pridržavati plana o postupanju u slučaju nesreće s kemikalijama.
6. Što prije obaviti dekontaminaciju.
7. Pomoći drugim ozlijeđenima.

UPUTA O PRIDRŽAVANJU HIGIJENE KOD RADA S OPASNIM KEMIKALIJAMA

1. Pri radu s opasnim kemikalijama obvezno nositi zaštitne rukavice, naočale za zaštitu očiju, odgovarajuće sredstvo za zaštitu dišnih puteva, propisanu zaštitnu obuću i odjeću.
2. Najstrože je zabranjeno piti, jesti ili žvakati žvakaću gumu.
3. Zabranjeno je pušenje pri radu s opasnim kemikalijama.
4. Neovlaštenim i nezaštićenim osobama najstrože je zabranjen pristup mjestu gdje se radi s opasnim kemikalijama.
5. Kod svakog prekida rada zbog namjere pušenja, prehrane ili odmora, obvezno je na čistom mjestu ukloniti svu osobnu zaštitnu opremu i oprati ruke te izložene dijelove tijela.
6. Onečišćenu odjeću, obuću i sredstva za višekratnu zaštitu očistiti na kraju radnog dana na mjestu predviđenom za dekontaminaciju i spremiti je u poseban ormarić za radnu odjeću i obuću.
7. Sredstva za jednokratnu osobnu zaštitu (npr. rukavice, pregače, filtarske polumaske) na kraju radnog dana odložiti u odgovarajuću posudu za prikupljanje onečišćene opreme. Zbrinuti kao opasan otpad.
8. Odjeću i obuću u kojoj se odlazi kući te druge osobne stvari i predmete držati u posebnom ormariću kako bi se spriječila njihova kontaminacija.
9. Nikada ne prelijevati ili presipati opasne kemikalije u neobilježene spremnike niti ih iznositi izvan radnog mjesta.

OPĆE UPUTE KOD SVIH IZLAGANJA OPASNIM KEMIKALIJAMA

Kako pomoći osobi koja je bez svijesti

1. Nakon iznošenja iz onečišćenog prostora i eventualnih drugih hitnih postupaka, staviti ozlijeđenu osobu u stabilni bočni položaj i očistiti joj usnu šupljinu od čvrstih predmeta.
2. Provjeriti vitalne funkcije i nakon toga postupiti prema posebnim uputama za različite vrste izloženosti opasnoj kemikaliji.

Kako pomoći osobi kojoj je otkazala neka vitalna funkcija

1. Nakon iznošenja iz onečišćenog prostora provjeriti vitalne funkcije.
2. Ako ozlijeđena osoba ne diše očistiti joj usnu šupljinu i primijeniti umjetno disanje sve dok ona ne počne disati (ako je potrebno koristiti tubus za primjenu umjetnog disanja kako onaj koji pruža umjetno disanje ne bi došao u dodir s kemikalijama na usnicama).
3. U slučaju zastoja srca obaviti masiranje srca i prestanka disanja primjenjivati oba postupka naizmjenice.

UPUTA O KONTAKTU SA ZDRAVSTVENIM DJELATNICIMA

Što treba strogo poštivati kod prebacivanja u bolnicu

1. Ni jedna kontaminirana osoba ili kontaminirani predmet ne smije se unijeti u vozilo hitne pomoći za prijevoz unesrećenog niti navedeno smije ući u bolnicu.
2. Uvijek se prvo prebacuje u bolnicu teže ozlijeđene, tj. osobe čiji su zdravlje ili život teže ugroženi, pa se tek onda prebacuje lakše ozlijeđene.
3. Doći u bolnicu s podacima propisanim općom uputom o obveznim podacima i stvarima koje treba predati liječniku.

Što treba ponijeti liječniku

1. Pisanu uputu za medicinsku skrb i postupcima koje valja primijeniti kod izlaganja opasnim kemikalijama, a ako to tvrtka ne posjeduje onda
2. Sigurnosno-tehnički list ili drugi odgovarajući dokument s fizikalno-kemijskim, toksikološkim i drugim podacima o opasnoj kemikaliji, a ako niti to ne posjeduje onda
3. Prazan ili pun spremnik opasne kemikalije (paziti da spremnik ne bude kontaminiran)
4. Sve protuotrove ili lijekove koji se prema propisu moraju nalaziti u kutiji prve pomoći za rečenu kemikaliju
5. Sve podatke o događaju prilikom kojeg je ozlijeđena osoba bila izložena opasnoj kemikaliji
6. Po mogućnosti i podatke o periodičkom liječničkom nadzoru osobe koja je bila izložena kemikaliji ili barem adresu i telefon liječnika koji obavlja zdravstveni nadzor.

POSTUPCI KOD POLIJEVANJA OPASNOM KEMIKALIJOM

Dekontaminacija tekućom vodom u zatvorenom prostoru

1. Odmah otići iz onečišćenog područja
2. Skinuti odjeću i obuću na mjestu predviđenom za dekontaminaciju.
3. Stati pod tuš i prati se barem onoliko dugo koliko je predviđeno uputom za rada za tu kemikaliju. Ispirati i oči, čak ako nisu polivene/poprsane, ali dobro oprati ruke prije nego se dira oči.
4. Po završetku pranja ne brisati se trljanjem nego upijanjem ručnikom, staničevinom ili gazom. Bolje ostati mokar nego uklanjati vodu trljanjem.
5. Ne koristiti nikakva sredstva za neutralizaciju.
6. Ne koristiti nikakve kreme ili tekućine za mazanje ozlijeđenih mjesta.
7. Uz pomoć neozlijeđenih samo se ogrnuti čistim platnenim odjevnim predmetima, npr. plahtom ili gazama.
8. Pripremiti i ponijeti sa sobom sve što je propisano nositi liječniku.
9. Pozvati hitnu pomoć ili organizirati prijevoz liječniku. Pri prijevozu netko mora biti u pratnji za svaki slučaj, a vozite se u poluležećem položaju.
10. Predati liječniku svu raspoloživu dokumentaciju o otrovu te mu dati sve podatke o događaju i ozlijeđenoj osobi.

POSTUPCI KOD POLIJEVANJA OPASNOM KEMIKALIJOM

Dekontaminacija u terenskim uvjetima

1. Brzo se udaljiti iz onečišćenog područja.
2. Što prije skinuti sa sebe odjeću, a prvenstveno onu koja je jako kontaminirana.
3. Ne obzirati se na kvalitetu vode pripremljene u spremnicima za slučaj nesreće (osim ako je i ona kontaminirana) ili bilo koje vode stajačice odnosno tekućice nego je koristiti za dekontaminaciju.
4. Uzeti bilo kakvom kemijski čistom posudom vodu i polijevati se ne štedeći vodu. Neka polijevanje traje najmanje onoliko dugo koliko je propisano posebnom uputom za tu kemikaliju ili skupinu kemikalija. Ukoliko se radi o vodi stajačici ili rijeci, ući u vodu i ispirati sa sebe kemikaliju pri čemu treba biti pozoran s mjestima težih opekлина.
5. Samo u slučaju kada nema u blizini vode ili ne postoje dovoljne količine, koristiti priručna sredstva za uklanjanje kemikalija, kao što su papirnate maramice, gaze i slični kemijski

čisti materijali prikladni za upijanje. Pri tome ne trljati nego tekućinu upijati. Ako postoje u kutiji s prvom pomoći praškasti sorbensi namijenjeni dekontaminaciji koristiti ih nakon upijanja naprijed rečenim materijalima. Propisnu dekontaminaciju valja obaviti što je prije moguće.

6. Ne oblačiti nakon privremene ili propisne dokumentacije ni jedan kontaminirani odjevni predmet, pa makar nemali što obući na sebe.
7. Hitno potražiti pomoć za prebacivanje u bolnicu, a nastojati ponijeti sa sobom sve što je pripisano, nositi liječniku prema općim uputama.

POSTUPCI KOD POLIJEVANJA OPASNOM KEMIKALIJOM

Dekontaminacija osobe bez svijesti

1. Iznijeti hitno ozlijeđenu osobu iz onečišćenog prostora i skinuti joj odjeću.
2. Ako osoba ne diše ili je došlo do zastoja srca, prvo uspostaviti vitalne funkcije.
3. Prati ozlijeđenu osobu barem onoliko dugo koliko je propisano posebnom uputom za tu kemikaliju ili skupinu kemikalija pod tekućom vodom pazeći pri tom na njezine vitalne funkcije i sprječavajući da joj voda uđe u dišne putove.
4. Obaviti dekontaminaciju očiju čistim rukama, ako je moguće istovremeno dok se obavlja dekontaminacija tijela.
5. Stalno pazeći na održavanje vitalnih funkcija, upijanjem ukloniti višak vode s kože ozlijeđenog te ga ogrnuti čitom plahtom ili gazama.
6. Ne koristiti nikakve masti ili kreme za mazanje kože ili očiju.
7. Transportirati ozlijeđenog u bolnicu u stabilnom bočnom položaju uz stalnu skrb o vitalnim funkcijama.
8. Predati liječniku sve što je određeno posebnom uputom i dati mu podatke o događaju i ozlijeđenoj osobi.

UPUTA O DEKONTAMINACIJI KOD PRSKANJA OPASNE KEMIKALIJE U OČI

Dekontaminacija tekućom vodom u zatvorenom prostoru

1. Brzo napustiti onečišćeni prostor i otići do prve slavine ili do fontane za piti vodu. Na slavinama bi po mogućnosti trebala biti nataknuta gumena ili plastična cijev čijim se savijanjem voda može usmjeriti u oko. Ako niste u stanju to učiniti sami, tražiti pomoć svojih bližnjih.
2. Onaj koji obavlja dekontaminaciju očiju prvo mora oprati ruke.
3. Raširiti palcem i kažiprstom kapke i uperiti mlaz vode u oko. Ako su poprskana oba oka prati ih naizmjenice, najprije češće, a kasnije po minutu svako od njih, a ukupno svako oko treba ispirati najmanje onoliko dugo koliko je propisano posebnom uputom za tu kemikaliju ili skupinu kemikalija. Ako na slavinu nije nataknuto savitljivo crijevo, leći ispod slavine ili kleknuti i zabacujući glavu tako da iz slavine voda curi ravno u oči.
4. Po završetku ispiranja ne smije se mazati oko nikakvim kremama ili dokapavati u oko bilo kakve lijekove.
5. Zatražiti od drugih osoba hitno prebacivanje okulistu odnosno zatražiti telefonski dolazak hitne pomoći.
6. Tijekom prijevoza prebaciti čistu gazu ili staničevinu preko očiju i zažmiriti kako bi što manje naprezali oči.
7. Liječniku predati svu raspoloživu dokumentaciju o kemikaliji te mu dati sve podatke o događaju i ozlijeđenoj osobi.

UPUTA O DEKONTAMINACIJI KOD PRSKANJA OPASNE KEMIKALIJE U OČI

Dekontaminacija u terenskim uvjetima

1. Napustiti i izvući unesrećene iz onečišćenog prostora.

2. U slučaju osobe bez svijesti ili bez vitalnih životnih funkcija postupiti prema posebnim uputama.
3. Ako je ozlijeđena osoba istovremeno polivena kemikalijom postupiti kako je opisano za polijevanje.
4. Natočiti u veću posudu vode i uroniti gornji dio glave u vodu te intenzivno treptati kapcima radi ispiranja očiju od kemikalija.
5. U slučaju da poprskana osoba nije u stanju sama sebi pomoći, a pri svijesti je, izvesti je s mjesta nesreće do izvora vode i polegnuti na leđa. Uzeti u neku posudu vode i pažljivo lijevati u oko koje je rastvoreno čistim palcem i kažiprstom. Pri tome paziti da se voda iz oka slijeva niz obraz, a ne u drugo oko. Ako su oba oka poprskana prati ih naizmjenice kroz barem onoliko dugo koliko je propisano posebnom uputom za tu kemikaliju ili skupinu kemikalija. Uzimati posudom vodu ne štedeći.
6. Zatražiti od drugih osoba hitno prebacivanje okulisti odnosno zatražiti telefonski dolazak hitne pomoći.
7. Tijekom prijevoza prebaciti čistu vazdu ili staničevinu preko očiju i zažmiriti kako bi što manje naprezali oči.

OPĆE UPUTE KOD GUTANJA OPASNIH KEMIKALIJA

1. Ne izazivati povraćanje niti primjenjivati bilo kakva sredstva kod osobe koja je bez svijesti ili bez neke od vitalnih funkcija. Postupiti kako je utvrđeno posebnim uputama za takva stanja.
2. Ne izazivati povraćanje u slučaju gutanja agresivnih kemikalija (npr. kiseline, lužine ili soli teških metala), lako hlapljivih organskih otapala (npr. razrjeđivača, derivata nafte itd.) i deterdženata (posebno ako se jako pjene).
3. Pogledati piše li u uputama o postupanju nakon izlaganja opasnoj kemikaliji što posebnog o gutanju kemikalije, naročito ako se radi o otrovima s vrlo brzim djelovanjem nakon gutanja ili izrazito otrovnim tvarima.
4. U većini slučajeva ne nastupa otrovanje odmah nakon što je kemikalija progutana, pa valja sačuvati prisebnost i ne postupiti brzopleto.
5. Bez obzira na namjeravane postupke prve pomoći, treba odmah pozvati nadležnu zdravstvenu službu/ustanovu.
6. Ne ostavljati unesrećenu osobu samu nego joj pružiti pomoć pri obavljanju postupaka opisanih u obveznoj uputi.

UPUTA O POSTUPCIMA NAKON IZLAGANJA OPASNIM KEMIKALIJAMA PREKO DIŠNIH PUTEVA

1. Primijeniti sredstvo zaštite dišnih putova (zaštitna polumaska, maska ili priručno sredstvo – gaza, maramica i sl., po mogućnosti vlažno).
2. Što prije otići na čist zrak, ali bez panike i prevelike potrošnje kisika.
3. Ako su ugašene vitalne funkcije postupiti prema pravilima o oživljavanju.
4. Kod osoba bez svijesti postupi prema uputama za osobe bez svijesti.
5. Osobe koje su bile izložene iritansima smiriti i postaviti u poluležeći položaj bez obzira imaju li izražene simptome oštećenja sluznica dišnih putova ili ne.
6. Pozvati hitnu pomoć ili organizirati prijevoz, a prije prijevoza prikupiti sve što se prema posebnoj uputi treba odnijeti liječniku.
7. Transportirati u poluležećem položaju uz stalno smirivanje. Prvenstvo imaju osobe s otežanim disanjem.
8. Predati ozlijeđenu osobu na intenzivnu skrb, a liječniku dati svu dokumentaciju o kemikaliji te sve podatke o događaju i o ozlijeđenom.

POSTUPCI PRVE POMOĆI KOD OPEKLINA

1. Skidanje odjeće s oštećenog dijela tijela, osim ako je prilijepljena za opeklinu.
2. Stavljanje opečenog dijela tijela pod mlaz čiste hladne vode ili uranjanje u čistu hladnu vodu do prestanka boli, a najmanje 10 minuta.
3. Pokrivanje oštećenog dijela tijela sterilnom gazom i povijanje zavojem, osim ako je opekline na licu.
4. Ako se opekline nalazi na ruci ili nozi, ukrućenje ruke ili noge na način propisan za ukrućenje u slučaju oštećenja kosti.
5. Zagrijavanje povrijeđenog toplim pokrivačem.
6. Davanje povrijeđenom da pije bezalkoholne napitke u dovoljnoj količini.

Ako je zapaljena odjeća prilijepljena na opeklinu, prva pomoć obuhvaća ove postupke:

1. Omatanje povrijeđenog vlažnom tkaninom preko odjeće;
2. Zagrijavanje povrijeđenog toplim pokrivačem;
3. Davanje povrijeđenom da pije bezalkoholne napitke u dovoljnoj količini.